

Pret-pleiters

Ze noemen hun kantoor 'Anker & Anker, voor al uw misdaden'. Voor de Friese tweeling Hans en Wim Anker heeft iedereen recht op een eerlijk proces, dus ze verdedigen ook de meest meedogenloze misdadigers. Tussen het mastklimmen en het spijkerslaan door. 'Dat we ons in onze eigen tijd vermaken met dingen die we leuk vinden, gaat nimmer ten koste van het werk.'

'J

'Jij een neut, Joop?' Als Hans en Wim Anker aanschuiven in de Ierse Pub in Leeuwarden, het grote café dat zich op koprolafstand bevindt van hun statige advocatenkantoor, moeten er eerst twee glaasjes jonge jenever op tafel staan voordat het interview kan beginnen. De mannen komen net terug van de Zwolse rechtbank en zijn wel even toe aan wat ontspanning. 'Hans bedacht in 1991 de naam van ons nieuw opgerichte advocatenkantoor,' opent Wim Anker ons gesprek met een waargebeurde grap. 'Hij stelde Anker & Anker voor; razend origineel natuurlijk. Heel knap en zonder reclamebureau; plopte zomaar ineens bij hem omhoog. Ik vond het geniaal. Helaas heeft hij dat hoge niveau na 1991 nooit meer gehaald.' Zo. De broers zijn neergestreken, de toon is gezet. Het kantoor van goedlachse pleitbezorgers is gevestigd in een monumentaal pand van 6 eeuwen oud; er werken twintig mensen, onder wie negen juristen en vier chauffeurs. Een klein nadeel van de locatie in de oude binnenstad kan het parkeren zijn, maar Wim Anker drukt dit punt van kritiek handig de kop in: 'Parkeren is bij

ons geen enkel probleem, want 98 procent van onze cliënten zit vast.'

Hans Anker vult zijn broer met een guitig gezicht aan: 'En de overige 2 procent heeft een rijontzegging.'

Wim: 'Onze wachtkamer is eigenlijk altijd leeg en dat is een goed teken. De zware zaken zitten allemaal achter slot en grendel. Wie hier zelf binnenloopt, is een kruimeldief. Zo moet je het zien.'

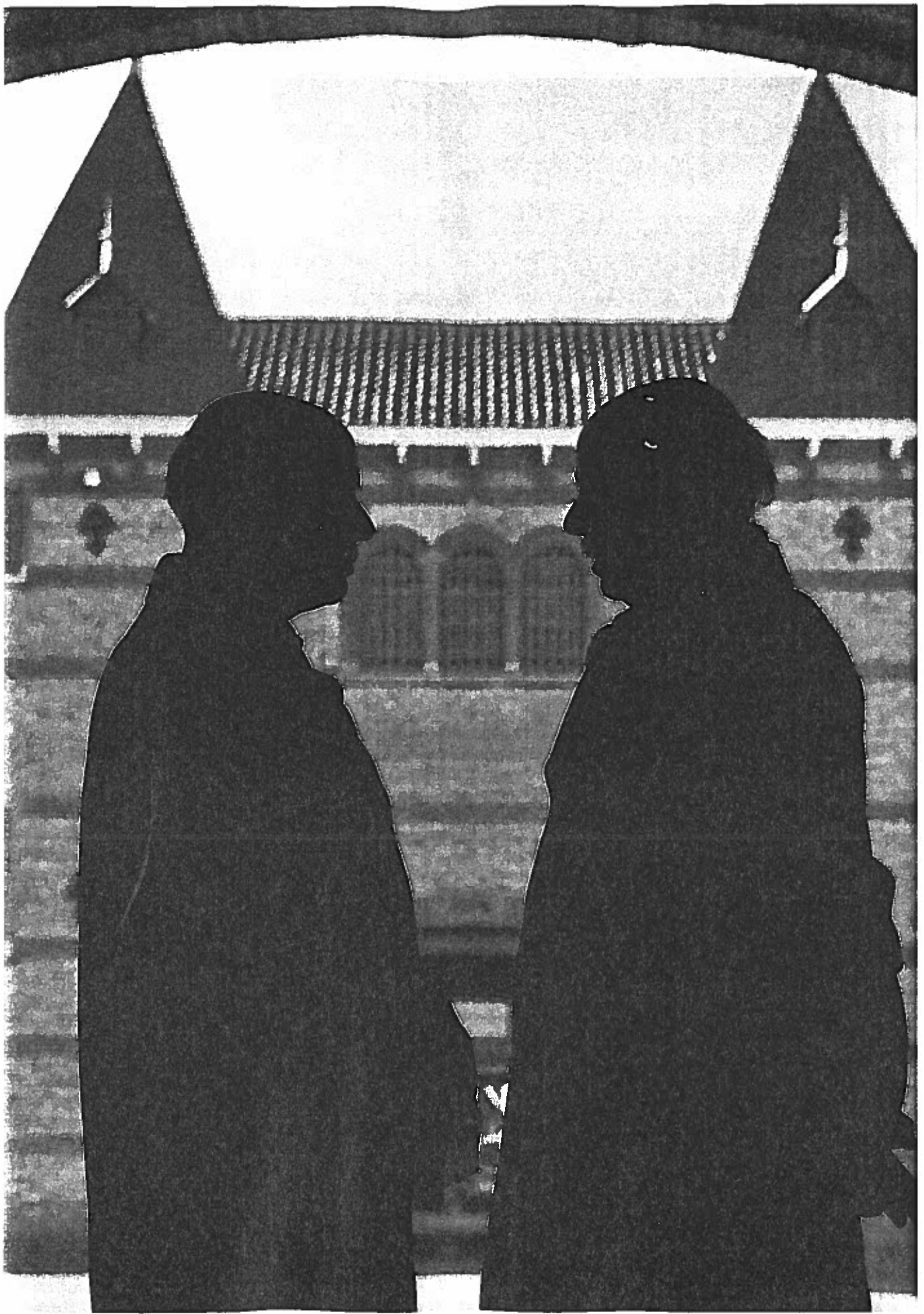
FK mastklimmen

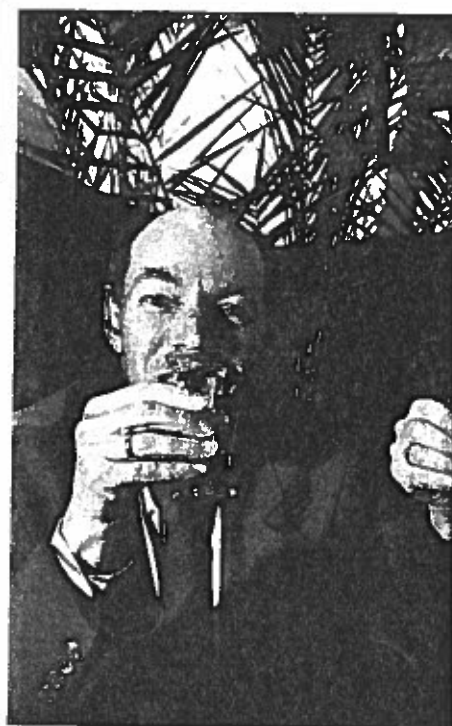
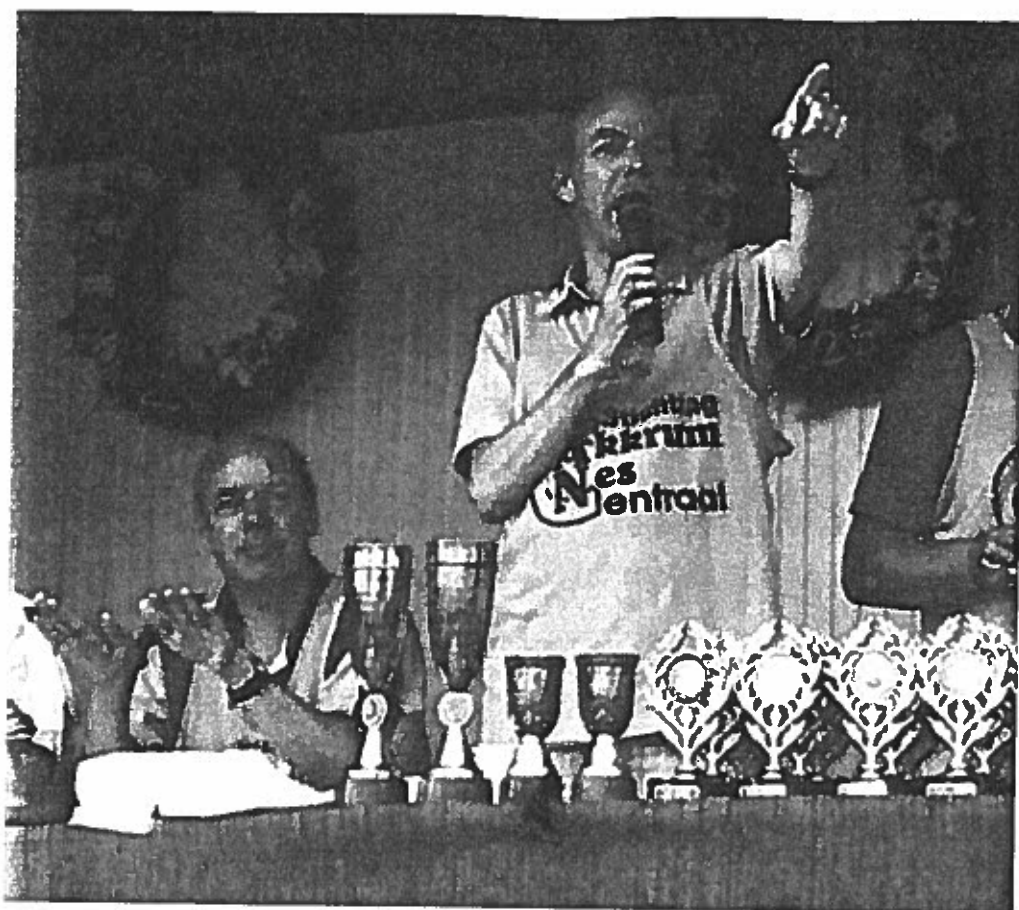
'Wat zie je er goed uit,' zegt de ene strafpleiter plotseling tegen de andere als ze al een tijdje zitten te kletsen. Die opmerking is alleen hilarisch grappig als men weet dat Hans en Wim Anker een eeneiige tweeling zijn en vrijwel enkel op stemgebruik van elkaar te onderscheiden zijn. Ze worden de Peppi & Kokki van de advocatuur genoemd en spreken elkaar voortdurend aan met 'Joop' om verwarring te zaaien.

Rondom de beide strafrechtadvocaten hangt dikwijls een sfeer van elkaar de gek aansteken, scherpe humor, plezier maken en gezellig wat drinken. Hun kantoor omschreven ze gekschereend eens als 'Anker & Anker, voor al uw misdaden'.

De advocatenbroers organiseren in hun dorp Akkrum het Fries kampioenschap mastklimmen en zijn betrokken bij activiteiten als spijkerslaan en slingeraap. Op de tribune bij sc Heeren- ➤

TEKST ANDRIES DE JONG
FOTOGRAFIE ANP, HH

De Ankers houden van ontspanning. Of het nou in de jury bij het Akkrumse mastklimmen, in het café of bij sc Heerenveen is.

veen staan de beide heren 90 minuten lang hun cluppie aan te moedigen met luidkeulse leuzen en fanatieke armbgebaren. Op de bühne waren ze geregeld te vinden als vertolkers van het levenslied.

Ondervinden de mannen in hun bitter serieuze beroep weleens hinder van hun gezelligheidsimago? Worden ze overal en altijd door iedereen serieus genomen? Hans: 'We gedragen ons hetzelfde als voordat we de advocatuur in gingen. In 1976 ben ik voorzitter geworden van de evenementencommissie in Akkrum en dat ben ik nog steeds. De afleiding die dat soort dingen ons oplevert, hebben Wim en ik beiden nodig. Met humor kun je in een zittingszaal niet aankomen, terwijl lachen en vrolijkheid wel een belangrijk deel van ons karakter bepalen. In onze privé-situatie reageren we ons af door juist volstrekt andere dingen te doen. Die ontlading vinden we in ons werk niet. Natuurlijk, als de rechter een uitspraak doet die voor ons gunstig uitvalt, hebben we de neiging om dat te gaan vieren. Maar dat doen we nooit. We blijven ingetogen, want er zitten nabestaanden of gedupeerden in de zaal. We buigen naar de rechtbank en laten ons niet meeslepen door emoties. Pas in de advocatenkamer kunnen we iets van onze blijdschap aan elkaar laten zien. We moeten ons altijd inhouden. Als we op de tribune zitten bij

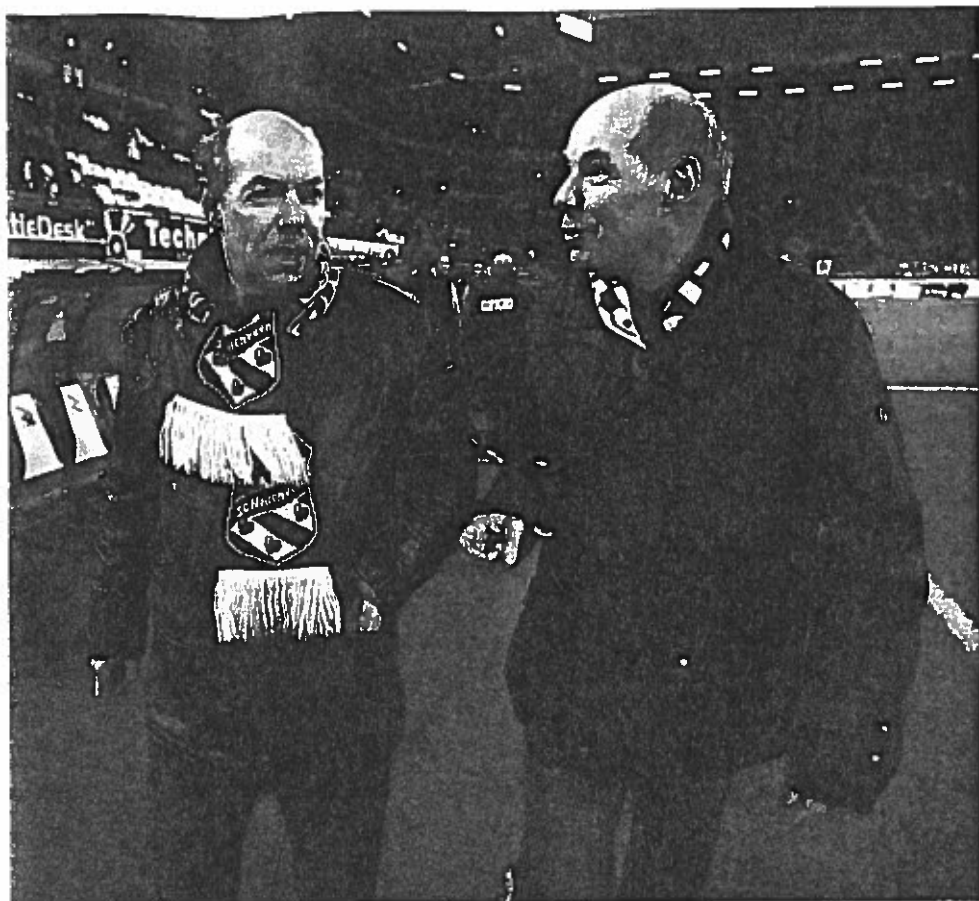
sc Heerenveen, hoeven we ons voor niemand in te houden.'

Wim: 'Bovendien: we hebben de eed gezworen dat we respect hebben voor de strafrechter. Maar niet voor de scheidsrechter en de grensrechter. Dus we blijven langs het veld gewoon opponeren.'

Hans: 'Dat we ons in onze eigen tijd vermaken met dingen die we leuk vinden, gaat nimmer ten koste van ons werk. We kunnen dingen scheiden. En de mensen ook heus wel. Een voorbeeldje? We geven in Akkrum jaarlijks live commentaar bij het mastklimmen door de jeugd. We kennen hun ouders en hun pakes en beppes, dus die branden we 3 uur lang af met grappen en grollen. Komt er een keer na afloop een vrouw naar me toe, die zegt dat ze in een vreselijke vechtscheiding ligt en stelt dat er maar twee mensen zijn die haar kunnen helpen: wij dus. Nou doen we geen echtscheidingen, dus ik heb haar doorverwezen, maar het is wel het beste bewijs dat onze hobby's ook door anderen goed kunnen worden gescheiden van ons werk.'

Wim: 'Maar er kunnen net zo goed tientallen mensen zijn die niet als cliënt naar ons toekomen omdat ze ons niet serieus nemen. Die kans bestaat, maar dat kunnen we niet meten of weten, want die mensen zien we dus ook niet.'

Hans: 'Ik liep een keer in de polonaise van café De Kromme Knilles in Akkrum, terwijl een man me

in het feestgedruis even vastpakt en zegt: "Anker, ik heb hier een dagvaardiging, kunt u daar even naar kijken?" Dat hij geen "dagvaardiging" zei, vergaf ik hem en nog in de polonaise beloofde ik hem dat ik hem maandag zou bellen, terwijl ik feestend doorliep. Maandags heb ik hem gebeld.' Welke remmingen zitten er 's weekends op de Ankers? Zijn er grenzen aan het afreageren van de serieuze week? Wim: 'Sinds de opkomst van social media staan we wel iets anders tegenover onze publieke optredens. Ik zal je uitleggen waarom. Toen we eens een uurtje zouden gaan zingen in een café in Leeuwarden, stond daar een cameraploeg klaar van RTL4. Daar hadden we weinig trek in, want hoe werkt het in de media? Stel je voor dat Hans of ik een keer een juridische misser maakt. Die komt dan in het nieuws en dan monteren ze die archiefbeelden eronder dat we in de polonaise een liedje lopen te zingen.'

Hans: 'Nu iedereen in zijn smartphone een camera bij zich heeft, moeten we wat meer op onze tellen passen. Hoewel onder protest, want ik vind nog steeds dat we moeten kunnen doen wat we willen, maar met het zingen van levensliederen in kroegen zijn we om die reden gestopt. Jammer, echt jammer.'

Pedo-advocaat

Vanuit het principe dat iedereen volgens de

grondwet recht heeft op een eerlijk proces, verdigen de Friese strafpleiters geregeld mensen die door andere advocaten zijn geweigerd en voor wie de schuld bij het publiek en de media reeds vaststaat. Dat levert de Ankers zowel onbegrip als dreigementen op. Bekende zaken uit het verleden zijn Ferdi E., (de moordenaar van Gerrit Jan Heijn), Richard Klinkhamer (de schrijver die zijn vrouw ombracht) en Martha U. (de Engel des Doods). Vooral door de zaak rondom Robert M., die in de Amsterdamse kinderdagverblijven Het Hofnarretje en Jenno's Knuffelparadijs de veroorzaker was van minstens 83 gevallen van misbruik met kinderen, kregen de Ankers stevige kritiek. Sterker nog: toen het met dikke koppen in de kranten had gestaan dat de Friese verdedigers de zaak Robert M. hadden aangenomen, lagen de volgende ochtend op kantoor alle ruiten eruit. Nadat de glaszetter een en ander had hersteld, liet de ochtend daarop hetzelfde beeld zien: louter scherven. 7 weken lang hebben de Ankers met dichtgetimmerde ramen gewerkt; het noodhout was niet sfeervol, wel effectief. De walging van de samenleving werd nog verder tastbaar door de vierhonderd haatmails in de eerste nacht en veel meer dan duizend in de weken erna.

Wim Anker: 'Waar ik ook kwam, steeds kreeg ik de vraag hoe we dat monster nou konden bijstaan. Als ik door Maastricht wandelde met mijn ➤

'We hebben de eed gezworen dat we respect hebben voor de strafrechter. Maar niet voor de scheidsrechter en de grensrechter'

'Parkeren is bij ons geen enkel probleem, want 98 procent van onze cliënten zit vast en de overige 2 procent heeft een rijontzegging'

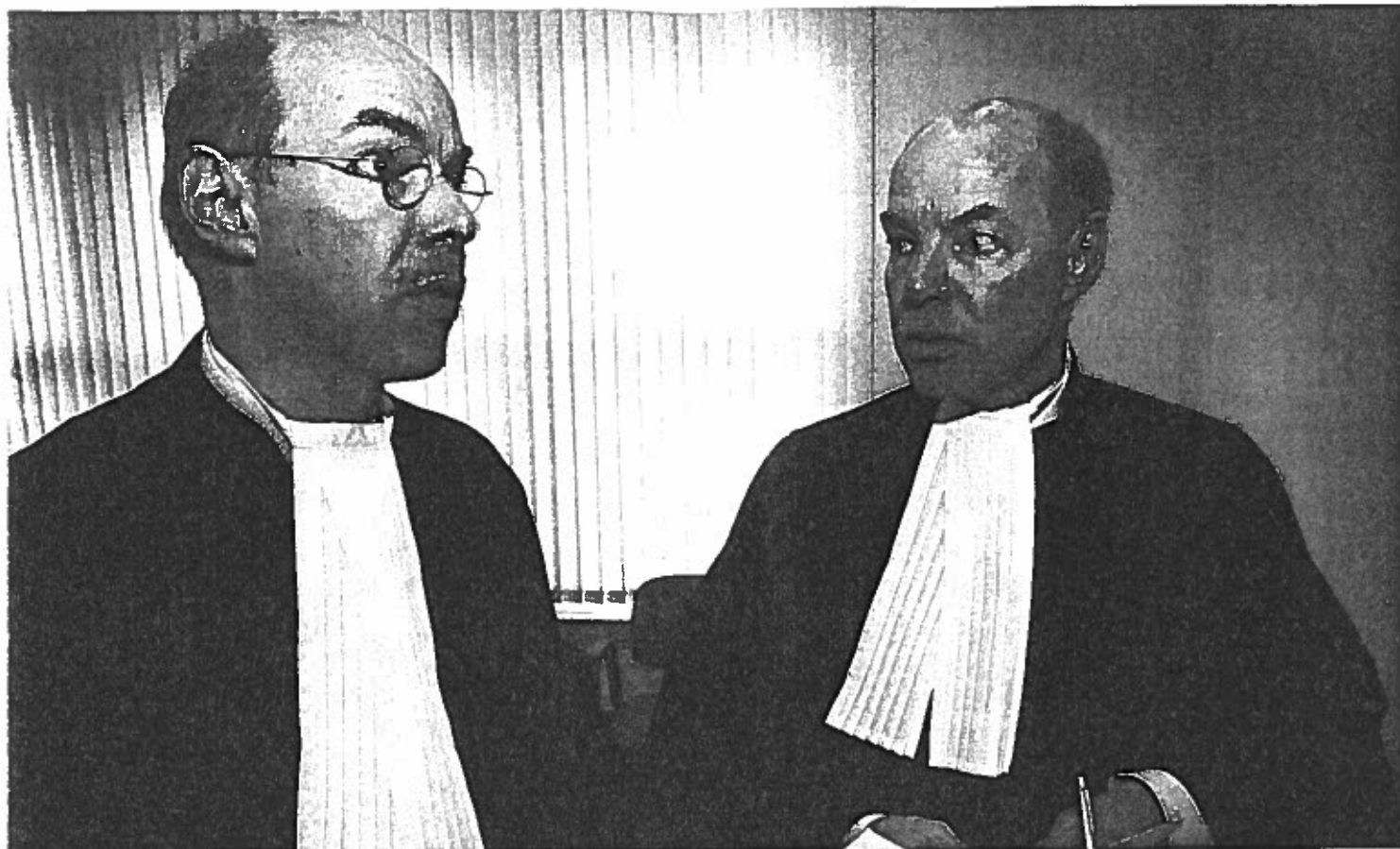
dochter, riepen ze me "pedo-advocaat" toe. Zo ging dat 3,5 jaar lang. Terwijl juist Robert M. een adequate, stevige en sterke verdediging nodig had. We hadden er vier man op gezet. Pro Deo.' Om geïnteresseerden meer inzicht te geven in de beweegredenen van de beide Ankers om omstreden misdadigers bij te staan, geven de heren al sinds 1981 lezingen. Daarnaast verzorgt Wim door het hele land theatercolleges. Zo'n voorstelling is – hoe kan het ook anders – doorspekt met humor, maar laat tegelijk op een fascinerende manier zien hoe de mannen te werk gaan, waarom ze zo sterk achter hun ideologie staan en welke consequenties er kleven aan het verdedigen van mensen die door de maatschappij worden uitgekotst. Wim: 'We zeggen al meer dan 35 jaar: overdag verdedigen we onze cliënten, 's avonds en in de weekenden verdedigen we onszelf. We hebben een prachtig beroep, maar de samenleving ziet dat niet. Er zijn veel vooroordelen over ons werk, onder andere dat we één pot nat zouden zijn met de verdachten. Ik heb weleens gehoord dat ik de papegaai van de verdachte ben. Om die misverstanden uit de wereld te helpen, geef ik drie keer per week een lezing. Dat is zo'n 150 keer per jaar, ik heb er al 4500 gedaan. Ik wil duidelijk maken waar we voor staan, dat het beroep van strafadvocaat belangrijk is, dat we geen zakkenvullers zijn en

dat het zeker geen glitter en glamour is.'

Dat laatste is in het geval van de Ankers zichtbaar hartstikke waar; de mannen zijn wars van uiterlijk vertoon en een dure levensstijl. Twee boeren in een toga? Misschien wel. Ze hechten totaal niet aan materie en blijven hun Friese, nuchtere afkomst trouw. Jarenlang lieten ze zich rondrijden in een ouwe Mazda en hun vakantiebestemming is al bijna 60 jaar het Limburgse dorp Slenaken. Slenaken? Hans: 'Slenaken, ja. We zitten altijd in hetzelfde hotel, Berg en Dal. Tot ons 18de gingen we met onze ouders, daarna namen wij hen mee. Slenaken is prachtig vanwege het natuurschoon en we kennen de vierhonderd inwoners bijna allemaal persoonlijk. Ieder jaar sponsoren we de kermis in het dorp en het terrein waar die kermis staat, is inmiddels met een straatnaambordje omgedoopt tot De Ankerplaats. Voor ons geen ingewikkelde champagnevakanties of zonnebaden in subtropische oorden; Slenaken heeft alles wat we willen.'

Vlaamse Reus

In hun streven om hun beroep zo goed mogelijk te duiden bij het publiek, leggen de Ankers helder uit volgens welke strenge principes ze werken. Met gebalde vuist en zijn ogen vol vuur vertelt Wim: 'We zijn een principieel kantoor met

een sociaal gezicht. Ten eerste hebben we maar één belang en dat is het belang van de verdachte. Wij vechten en strijden enkel en alleen voor die ene persoon, onze cliënt, de verdachte. Onze tegenspeler is de officier van justitie. En die is er voor jullie. Hij of zij is kort gezegd de advocaat van de samenleving. Van de slachtoffers en nabestaanden. Die staan wij nooit bij; wij verdedigen louter verdachten. Dat is een bewuste keuze van ons geweest. Sommigen zeggen dat wij aan de verkeerde kant staan, maar dat is onzin. Wij zijn broodnodig om tegenwicht te bieden aan recherche en het Openbaar Ministerie. Wij moeten ervoor zorgen dat de hand van justitie niet uitschiet en dat de symbolische weegschaal van Vrouwe Justitia in balans blijft. Ons tweede uitgangspunt is dat we eenieder bijstaan en nooit een uitzondering maken. We kijken niet naar de persoon of naar de aard van het misdrijf. Iedereen heeft recht op rechtsbijstand en wij geven dat recht handen en voeten.'

Dat het kantoor geen enkele verdachte weigert, blijkt uit de recente zaak van de diefstal van een konijn. De ene buurman wilde de andere buurman kwaad doen en haalde het konijn uit het hok. Wim: 'Dat vond ik nou meteen een zaak voor Hans. Waarom? Die kon hij nou eens volledig zelfstandig doen.'

Wim Anker krijgt een por van zijn meelachende

broer en vervolgt zijn relaas: 'Maar toen bleek het om een Vlaamse Reus te gaan, dus moest ik hem toch nog coachen.'

Een luchtig onderwerp als dit brengt wat afwisseling met zwaardere strafzaken van de Ankers, zoals die van het proces tegen de broers Admilson en Marcos R. uit Hoogeveen, die momenteel terechtstaan voor een drievoudige, gruwelijke moord in Spier en Exloo. Een derde uitgangspunt van het kantoor is dat de advocaten te allen tijde zelf de regie houden. Wim: 'We fungeren niet als spreekbuis van de verdachte.'

Hans: 'We zijn geen trekpoppen.'

Doodzonde

Wim Anker zat in *Zomergasten* en *College Tour* om een groot publiek te kunnen bereiken met de Anker-missie: meer begrip kweken voor het beroep. De broers zijn zoals gezegd al sinds 1981 bezig om het imago van hun vak te verbeteren; heeft dat na 36 jaar ploeteren al resultaten opgeleverd? Zijn de publieke reacties op het verdedigen van moordenaars en verkrachters al een stuk enthousiaster geworden? Wim Anker lacht zinnigjes. 'We zijn er niet op uit om applaus te krijgen omdat we een serieverkrachter of ontvoerder verdedigen. Niemand hoeft daar enthousiast over te zijn, we hebben nou eenmaal geen populair beroep. We willen alleen dat men begrijpt' ➤

Foto links: Wim Anker als advocaat van Robert M. Foto boven: Hans (l) en Wim in de Haarlemse rechtbank.

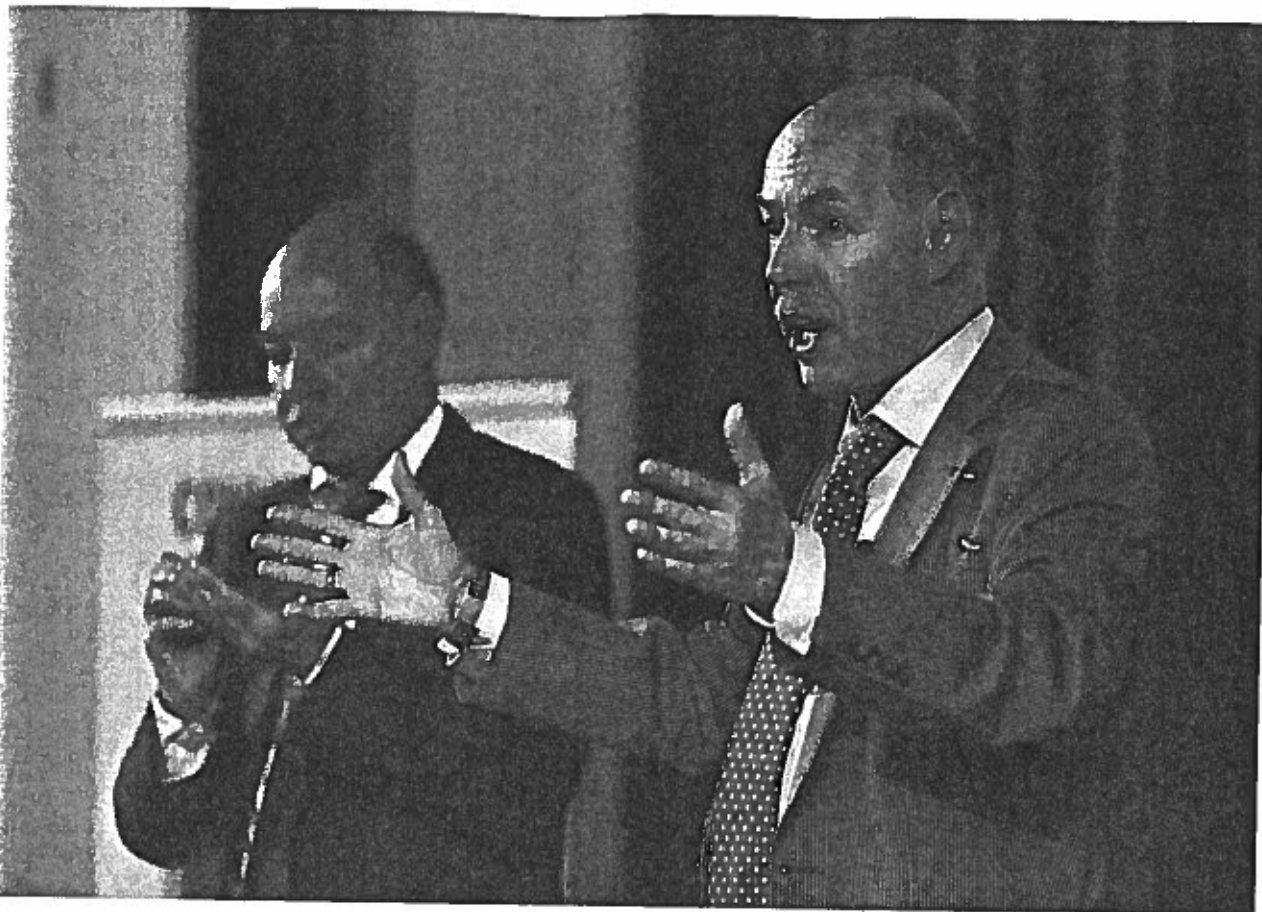

Foto boven: De gebroeders Anker tijdens een lezing in Achlum waar ook Bill Clinton van de partij was. Foto rechts: Hans Anker als middelpunt van demonstrerende advocaten die ageren tegen bezuinigingsplannen van het kabinet.

dat iedereen recht heeft op een eerlijk proces en dat wij daarbij willen helpen. En ik moet zeggen dat we in drie decennia doceren en uitleggen best wat meer begrip hebben geogst. Een fraaie opsteker als gevolg van het najagen van onze missie, is een compliment van de Orde van Advocaten. De landelijke deken heeft eens gezegd dat wij wandelende reclameborden zijn voor de orde. En na afloop van mijn theaterlezingen geven mensen me een hand en zeggen ze dat ze een stuk genuanceerder over ons werk denken.'

Hans: 'Maar het is ook weleens gebeurd dat er tijdens de lezing na 5 minuten iemand schreeuwend de zaal verliet. Die man ging staan, riep "U heeft de man verdedigd die onder invloed van alcohol mijn vrouw heeft doodgereden" en stormde de zaal uit. Wat zo'n man in de zaal deed, dat kun je je inderdaad afvragen. Hij wilde zijn gram halen, denk ik.'

Wim: 'Ik heb daar wel van geleerd. Voorafgaand aan een voorstelling informeer ik nu achter de schermen of er mensen in de zaal zitten die getergd zijn of dat er andere spanningen spelen. Daar kan ik dan rekening mee houden of vooraf de angel eruit proberen te halen door even met zo iemand te gaan praten.'

Praten was ook een middel dat nodig was om Hans Anker uit een diep dal te krijgen. Op 30 december 2013 klopte het noodlot namelijk aan

bij de familie Anker. Hans verbrijzelde zijn beide enkels na een val van de fiets; een simpel ongelukje met grote gevolgen. Hij moest 10 weken in bed liggen en kwam daarna in een rolstoel terecht. In een revalidatiecentrum in Beetsterzwaag moest hij opnieuw leren lopen. Nog altijd zitten er ijzeren platen, pennen en schroeven in zijn benen. Hans: 'Ik ben eerder begonnen met werken dan alle medici hadden verwacht. Maar wel met krukken en zittend pleiten, een doodzonde in onze visie.'

Wim: 'Wij houden van luid praten, stevig staand en met rechte rug. Mijn broer, die natuurlijk sowieso al niet de sterkste is van ons tweeën, zat erbij als een sneu scharminkel.'

Hans, met een knipoog: 'Maar al mijn pleidooien vanuit de rolstoel pakten goed uit, dus kennelijk hadden de rechters medelijden met me.' Lange, meerdaagse zittingen gaat Hans Anker uit de weg. Hij doet alleen nog zaken die maximaal 1,5 uur duren. Vrijwel alle rechtbanken hebben trappen; zolang die worden geflankeerd door leuning, lukt het wel. Trappen zonder leuning zijn lastig te nemen hindernissen. Een bacterie in de linkervoet heeft momenteel de meeste invloed op zijn welzijn; medicatie moet de klachten onderdrukken. Verder is de onfortuinlijke strafpleiter zijn coördinatie en evenwicht kwijt. 'Daar heb ik veel last van, want tijdens het pleiten en

'Al mijn pleidooien vanuit de rolstoel pakten goed uit, dus kennelijk hadden de rechters medelijden met me'

het geven van lezingen en cursussen moet je staan, terwijl ik bang ben dat ik val. Een kathedraal biedt houvast en achter me staat altijd een stoel. Ik kijk niet naar de beperkingen, ik kijk naar wat ik nog wel kan.'

Wim: 'Ik geef niet graag complimenten aan mijn broer, maar de man heeft een zeer hoge pijngrens en heeft deze ellende geweldig doorstaan.'

Hans: 'Als dit Wim was overkomen, was hij als een boor de grond in gedraaid.'

Wim: 'Dat klopt waarschijnlijk wel. Ik heb ook wel wat tegenslagen gehad, ook privé, en dan zak ik weg. Hans is qua mentaliteit verschrikkelijk sterk en optimistisch. Zo blijkt maar weer dat we er wel hetzelfde uitzien, maar we zijn niet identiek. We komen uit één ei, we hebben hetzelfde DNA, maar niet dezelfde vingerafdruk.'

Dood in de rivier

Vingerafdrukken staan er helaas niet op de bedreigingen die van tijd tot tijd worden geuit aan het kantoor van Anker & Anker. Via briefjes, mailtjes, telefoontjes of ingegooide ramen wordt duidelijk dat niet iedereen waardering kan opbrengen voor het werk van de Friese mannen. Een van de dreigementen was erg concreet en kwam heel dichtbij; de beide heren moesten maar goed uitkijken bij het drukke verkeer op vlakbij hun kantoor. Daar is een zebrapad

en ze zouden zomaar overhoop kunnen worden gereden. Komen dit soort uitingen extra hard binnen met het ongeluk van Hans Anker in het achterhoofd? Hans: 'Nee. Ik kijk wel goed uit op dat zebrapad, maar dat deed ik altijd al; het is een druk punt. We zouden al eens dood in de rivier dobberen, een langzame, pijnlijke dood sterven of een stuk lood door onze kop krijgen. We laten ons leven niet leiden door dat soort uitingen en we veranderen er ook niet door.'

Waar de mannen zich wél door laten leiden, is door al het moois dat hen overkomt. Het verenigingsleven in Akkrum, de ontspanning van het voetbal bij sc Heerenveen, de gezelligheid van vriendschappen en feestjes. Na een moeilijke periode in 2015 waarin Wim Anker zijn 24-jarige huwelijk zag stranden, is hij nu overvallen door de liefde. Jantien de Boer, journaliste van de *Leeuwarder Courant*, is door een interview met hem in zijn leven gekomen. Het is dikke mik, want de twee kochten samen een boerderij in een Fries terpdorp.

Akkrum is onthutst, want de Ankers zouden het dorp nooit verlaten. Hans voelt zich geamputeerd nu Wim weg is uit Akkrum, maar toch houdt Wim voor altijd binding met het dorp. 'Ik ben zo blij als een jong kuiken,' mijmert hij, waarna de laatste slok jonge jenever de keel in glijdt. 'Ik ben zo verschrikkelijk verliefd.' ✕